

Дніпровський Іван Данилович

(справжнє прізвище – Шевченко)

(1895-1934)

український поет, прозаїк, драматург

Народився 9 березня 1895 року в селі Каланчак на Херсонщині в сім'ї селянина. Рано залишився сиротою. Твори російських та українських класиків вплинули на формування уподобань обдарованого юнака. В 1908 році з'являється перший вірш, написаний російською мовою. Інтерес до літературної творчості пробудився у нього під час навчання в Олешківській гімназії, де разом із Миколою Кулішем він редагував рукописний журнал. 1912 р. складає екстерном іспити за середню школу.

Перша світова війна кинула його в окопи на передові рубежі. Поява “Окопных песен” (1916 р.) закономірна. Пізніше з'явилися стислі фронтові нариси, які були надруковані в газеті Південно-Західного фронту “Армейский вестник” (1916 р.).

Привітавши Жовтневу революцію, І. Дніпровський бере участь у громадянській війні. У 1919-1923 рр. він навчається в Кам'янець-Подільському інституті народної освіти, виступає як активний учасник Кам'янець-Подільської асоціації молодих пролетарських письменників.

Деякі свої перші вірші українською мовою підписував псевдонімом Т. Кобзаренко. Під кінець “кам'янецького” періоду вибрав символічний псевдонім – “Дніпровський”.

Іван Дніпровський – син таврійської землі. Дуже популярний в 20-ті роки ХХ століття поет відіграв помітну роль в процесі становлення й розвитку новітньої української літератури та театральної культури першого пореволюційного десятиріччя. 1923 року він переїздить до Харкова, де працює редактором у державному видавництві України, секретарем громадсько-політичного і літературно-наукового журналу “Червоний шлях”. Разом із В. Блакитним, В. Сосюрою очолив 1923-1925 рр. Спільку пролетарських письменників “Гарт”.

Херсонський письменник Ю. Голобородько присвятив митцю нарис «Письменник із Каланчака». Деякі свої твори І. Дніпровський присвятив Херсону та Дудчанській комуні, Баштанській республіці, боротьбі херсонського революційного підпілля в роки громадянської війни.

У 2009 р. ім'я письменника було присвоєне Каланчацькій ЗОШ І-ІІІ ст. № 2.

Твори ¹

1. Вибрані твори / передм. М. Наєнка. - К. : Дніпро, 1985. - 359 с.

Про нього

2. Голобородько, Ю. К. Письменник із Каланчака // Ю. Голобородько. У років своя пам'ять. Розповіді про письменників : оповідання, нариси, спогади. – Херсон : ВАТ ХМД, 2006. – С. 144-156.
3. Кокостикова, Г. Город в воспоминаниях / Галина Кокостикова // Гривна – Субботний выпуск. – 2005. – 23 сент. - № 39. – С. 5.

¹ Інші твори - див. бібліографічний покажчик. „Іван Данилович Дніпровський” [11].

4. Параскевич, П. К. Іван Дніпровський і Микола Хвильовий / П. Параскевич // Сторінки літературної Херсонщини / П. Параскевич; упоряд. М. Василенко .- К. : Просвіта, 2008. – С. 88-91.

Довідкові видання

5. Дніпровский Иван // Литературная энциклопедия. - Т. 3. – М., 1930.– Стб. 320
6. Дніпровский Иван // Краткая литературная энциклопедия. – Т. 2. – М., 1964.– Стб. 709.
7. Дніпровський Іван Данилович // Український радянський енциклопедичний словник: в 3 т. – Т. 1. – К., 1986.– С. 529.
8. Дніпровський Іван Данилович // Українська літературна енциклопедія: в 5 т. – К. : Голов. ред. УРЕ. – Т. 1. - 1988. - С. 392; Т. 2. - 1990. - С. 75.
9. Дніпровський Іван // Енциклопедія українознавства. – Т.2. – Львів, 1993.– С. 539.
10. Мистецтво України : біогр. довід. / упоряд. : А.В.Кудрицький, М.Г. Лабінський, за ред. А.В.Кудрицького. – К.: Укр. енцикл., 1997.– С. 209

Бібліографічні видання

11. Іван Данилович Дніпровський: (1895-1934): бібліогр. покажч.– Херсон, 1995.- 55 с.
12. Дніпровський Іван Данилович // Знаменні і пам'ятні дати Херсонщини на 1995 рік: бібліогр. покажч. / Херсон. обл. універс. наук. б-ка ім. О. Гончара; уклад. Мокрицька Г.П.; відп. ред. Зелена Л.І. – Херсон, 1994. – С.17.